

Освітній компонент: **ПРАВОВІ АСПЕКТИ МЕДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ОК 17)**

Спеціальність: **І9 Громадське здоров'я**

Освітньо-професійна програма: **Громадське здоров'я**

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Пререквізити: **ОК 4, ОК 8, ОК 12, ОК 15**

Кафедра/підрозділ: **кафедра судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса**, вул. Амосова 35, філія №2 Харківського обласного бюро судово-медичної експертизи, 3-й поверх

Керівник освітнього компонента: **доц. Кривенко Олександр Іванович**,

email: oi.kryvenko@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Moodle: <https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=175>

Форма здобуття освіти: **заочна**

Курс: **2**

Семестр: **осінній**

Тип освітнього компонента: **нормативний**

Підсумковий контроль: **залік**

Навчальний рік: **2026-2027**

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Коротка анотація. ОК «Правові аспекти медичної діяльності» спрямований сформувати правовий світогляд майбутніх фахівців зі спеціальності «Громадське здоров'я» та створити систему правових уявлень, переконань та навиків правомірної поведінки у професійній медичній діяльності. Освітній компонент має на меті не лише надати необхідні знання, а й навчити правильно використовувати правові норми при виконанні відповідних ролей у суспільстві – як у професійній медичній діяльності, так і в особистому житті. збагатити теоретичні уявлення про поняття і категорії, які використовує правова наука. Адже сьогодні однією з найважливіших проблем у правовій галузі є низький рівень правової культури, що призводить до негативних наслідків у суспільстві. Саме тому, особливо в сучасних умовах, вивчення зазначеного предмету набуває особливого значення, сприяє опануванню загально-цивілізаційних цінностей, формуванню необхідного рівня правової та політичної культури, виробленню навиків електоральної поведінки, оволодінню механізмами свідомої реалізації себе у правовому та політичному житті та ознайомлення з основами юридичних взаємин «лікар – пацієнт», «лікар-держава».

Формат освітнього компонента: **під керівництвом викладача**

Обсяг освітнього компонента: **3 кредити ECTS (90 год.)**

Аудиторне навантаження: лекції – **2 год.**, практичні заняття – **8 год.**

Самостійна робота: **80 год.**

Консультації: очні та онлайн, за попередньою домовленістю

ЦІЛЬ КУРСУ: полягає в отриманні фахівцем у галузі громадського здоров'я необхідного обсягу теоретичних правових знань і практичних юридичних навиків для збереження балансу взаємин між суб'єктами медичних правовідносин та дотримання прав людини у галузі охорони здоров'я

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: отримання здобувачами вищої освіти знань, умінь, навичок і компетентностей щодо:

- юридичної регламентації медичної діяльності в Україні;
- конституційного регулювання прав людини у сфері охорони здоров'я в Україні;
- загального і спеціального законодавства у сфері охорони здоров'я, зокрема у галузі громадського здоров'я;
- видів юридичної відповідальності медичних працівників за професійні правопорушення;
- прав й обов'язків суб'єктів медичних правовідносин (пацієнтів, медичних працівників, законних представників пацієнта тощо);
- дефектів надання медичної допомоги;

- ятрогенної патології та її медико-правового значення;
- механізмів контролю якості медичної допомоги;
- юридичних аспектів профілактики і лікування інфекційних хвороб;
- законодавчого забезпечення донорства (крові, тканин, репродуктивних клітин);
- регулювання медико-експертної діяльності в Україні;
- особливостей правового забезпечення населення лікарськими засобами.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій

1. Міжнародні та регіональні стандарти у сфері охорони здоров'я і прав людини. Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні. Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Договір про надання медичних послуг Договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій.

Перелік тем практичних/лабораторних занять/ семінарів

1. Медичне право України в системах права і законодавства.
2. Юридична регламентація системи охорони здоров'я в Україні і галузі громадського здоров'я зокрема.
3. Основи господарської діяльності та страхування у сфері охорони здоров'я в Україні.
4. Правова природа медичної допомоги і медичної послуги. Договір про надання медичних послуг. Договір про медичне обслуговування.
5. Система прав людини у сфері охорони здоров'я. Особисті немайнові права людини у сфері охорони здоров'я і галузі громадського здоров'я зокрема.
6. Правовий статус суб'єктів медичних правовідносин.
7. Дефекти надання медичної допомоги. Медична експертиза та контроль якості медичної допомоги за законодавством України.
8. Юридична відповідальність у сфері охорони здоров'я. Процедури та механізми захисту прав суб'єктів медичних правовідносин.

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Методи навчання: лекція, виконання індивідуальних (групових) творчих робіт, моделювання та розв'язання процесів та кейсів, вирішення ситуаційних і практичних завдань.

Оцінювання: практичних та підсумкових занять – 2 – 5 балів, заліку – «зараховано» чи «незараховано»; оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

Академічна доброчесність: нульова толерантність до проявів академічної недоброчесності.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Kapitan O. The paradigm of the development of medical law in Ukraine. Scientific Bulletin of Lviv Polytechnic National University. Series: Law. 2023. Vol. 10, No. 2 (38). P. 123–132. DOI: 10.23939/law2023.02.123
2. Senyuta I. Patients' Rights in Ukraine in the Context of European Standards. European Journal of Health Law. 2022. Vol. 29 (4). P. 477–492. DOI: 10.1163/15718093-bja10085
3. Василевська Н. С. Медичне страхування під час воєнного стану в Україні: практичний нарис. Правове держава. 2023. № 52. С. 157–165. DOI: 10.18524/2411-2054.2023.52.280281
4. Ворона І. О., Федоренко А. В. Правове регулювання медичної діяльності в умовах пандемії COVID-19. Юридична Україна. 2022. № 7–8. С. 45–53.
5. Грін О.О. Основи медичного права: навчальний посібник. Альбом схем. Харків : Право, 2020. 377 с.
6. Громадське здоров'я у практиці сімейного лікаря: підручник / Є.Я. Склярів, М.А. Бичков, Н.М. Громнацька та ін. //Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2020. - 288 с.

7. Жмурко Н. О. Правові аспекти відповідальності медичних працівників у сфері охорони здоров'я: сучасний стан та перспективи. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 12. С. 108–112.
8. Логвиненко Б.О. Науково-практичний коментар до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Київ : Дакор, 2021. 272 с.
9. Медичне право. Підручник. Харитонova О.І., Булеца С.Б., Стеценко С.Г., Майданник Р.А., Сенюта І.Я., Триньова Я.О., Менджул М.В. Ужгород, ТОВ «РІК-У», 2021. 720 с.
10. Миронова Г.А. Модернізація цивільного законодавства у сфері надання медичної допомоги. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 200 с.
11. Основоположні засади законодавчого забезпечення прав людини у сфері охорони здоров'я України : метод. матеріали для здобувачів вищої освіти за спеціальностями 221 «Стоматологія та 222 «Медицина» другого магістерського рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» / упоряд. О. В. Дунаєв, В. В. Капустник, О. І. Кривенко, П. О. Леонтєв. Харків : ХНМУ, 2025. 28 с.
12. Права приватної особи в умовах пандемії COVID-19: проблеми здійснення і захисту : монографія / Харитонов Є.О., Харитонova О.І., Беяков К.І. Запоріжжя : Гельветика, 2020. 404 с.
13. Сенюта І., Яцків Я., Когут Н. Ukrainian Healthcare Law in the Context of European and International Law. Cham: Springer, 2023. 275 p.
14. Сіделковський О. Юридична гігієна медичних працівників: навчальний посібник. Київ: Клініка сучасної неврології «Аксімед», 2023. 196 с.
15. Чеховська І.В. Медичне право України: навчальний посібник / І.В. Чеховська. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 480 с.